

EU ja VEROTUS

Yleistä

EU-veropolitiikan voi jakaa kahteen osaan:

- Välitön: kunkin jäsenmaan yksinomaisessa toimivallassa
- Välillinen: vaikuttaa tavaroiden, ihmisten, palveluiden vapaaseen liikkumiseen – yhteistyötä

Verolainsäädäntöä koskevat päätökset tehdään neuvostossa yksimielisellä päätöksellä; parlamentilla vain neuvoa-antava rooli

Veronkierron ja veropetosten sekä aggressiivisen verosuunnittelu vastaiset toimet

1. Yritysverotusta koskeva paketti ('ATAP' - Anti-tax avoidance package)

- Hyvä yleistiivistys koko paketista: [Factsheet](#)
- Komission paketin taustalla on OECD:n niin kutsutun BEPS-projektin (Base Erosion and Profit Shifting) eurooppalainen täytäntöönpano

a) Juridisesti sitovat työkalut

Korkovähennysoikeuden rajoittaminen

Ongelma: Monikansalliset ryhmittymät rahoittavat usein korkean verotuksen valtioissa olevia ryhmittymän yhtiöitä lainavaroin ja järjestävät velan takaisinmaksun siten, että ne maksavat velan takaisin alhaisen verotuksen maassa verotuksellista kotipaikkaansa pitävillä tytäryhtiöille liiallisella korolla korotettuna.

→ ryhmittymän veropohja pienenee korkean verotuksen maassa ja kasvaa alhaisen veron valtiossa

Direktiivissä esitetty ratkaisu: rajoitetaan, kuinka paljon korkoja verovelvollinen saa vähentää verovuoden aikana.

Maastapoistumisvero

Ongelma: Verovelvolliset voivat yrittää alentaa verojaan siirtämällä verotuksellisen kotipaikkansa ja/tai varansa alhaisen verotuksen valtioon. Jos verovelvolliset siirtävät verotuksellisen kotipaikkansa tietyn jäsenvaltion ulkopuolelle, kyseinen valtio menettää oikeutensa verottaa tällaisten verovelvollisten tuloja, jotka ovat jo saattaneet syntyä mutta joita ei ole vielä realisoitu.

Direktiivissä esitetty ratkaisu: Maastapoistumisvero

Vapautusmenetelmästä hyvitysmenetelmään siirtyminen

Ongelma: Koska veronhuojennusten myöntäminen ulkomailla maksetuista veroista on lähtökohtaisesti vaikeaa, valtiot vapauttavat ulkomaantulot usein veroista.

→ tahaton kielteinen vaikutus: kannustaa verottamattomien tai kevyesti verotettujen tulojen saapumista sisämarkkinoille siten, että ne liikkuvat tämän jälkeen – monissa tapauksissa verottamatta – unionissa

Direktiivissä esitetty ratkaisu: vapautusmenetelmästä hyvitysmenetelmään siirtyminen: verovelvollinen on veronalainen (eikä verosta vapautettu) ja että verovelvolliselle myönnetään huojennus ulkomailla maksetusta verosta. Yrityksiä estetään täten siirtämästä voittoja pois korkean verotuksen lainkäyttöalueilta alhaisen verotuksen alueille, jollei tällaiseen siirtoon ole riittäviä liikeloudellisia perusteita.

Yleinen väärinkäyttöä koskeva sääntö (GAAR)

Ongelma: Verosuunnittelujärjestelmät ovat erittäin taidokkaita eikä verolainsäädäntö yleensä kehity tarpeeksi nopeasti, joten siinä ei ole kaikkia tarvittavia suojakeinoja tällaisia järjestelmiä vastaan.

Direktiivissä esitetty ratkaisu: Yleinen väärinkäyttöä koskeva sääntö, jolla annettaisiin viranomaisille valtuudet kieltää verovelvollisilta verojärjestelmiin liittyvät väärinkäytökset.

Ulkomaisia väliyhteisöjä koskevat uudet säännöt

Ongelma: Alhaisen verotuksen valtioihin sijoittautuneita tytäryhtiöitä käytetään verosuunnitteluun niin, että emoyhtiöistä siirretään suuria voittosummia näihin tytäryhtiöihin. Tytäryhtiölle siirrettävä tulo on yleensä siirrettävissä olevaa passiivista tuloa. Normaalkäytäntönä on esim. että aineettomien hyödykkeiden (esim. henkisen omaisuuden) omistajuus siirretään ensin ryhmittymän sisällä ulkomaiselle väliyhteisölle ja tämän jälkeen siirretään suuria tulomääriä rojaltimaksuina vastineena oikeudelle käyttää ulkomaisen väliyhteisön omistamia ja hallinnoimia varoja

Direktiivissä esitetty ratkaisu: Ulkomaisia väliyhteisöjä koskevilla säännöillä kohdennetaan alhaisesti verotettavan määräysvallassa olevan ulkomaisen tytäryhtiön tulot emoyhtiölle. Tämän tuloksena emoyhtiötä verotetaan tästä tulosta sen asuinvaltiossa

Uudet puitteet verokohtelun eroavuuksien estämiselle

Ongelma: Eri maiden verojärjestelmien eroavuudet voivat usein johtaa kaksinkertaiseen vähentämiseen (vähennys myönnetään molemmin puolin rajaa) tai siihen, että tulot vähennetään toisessa maassa sisällyttämättä niitä veropohjaan toisessa maassa

Direktiivissä esitetty ratkaisu: direktiivissä säädetään, että jäsenvaltion, josta maksu, kulu tai tappio on peräisin, sekamuotoiselle instrumentille tai yhteisölle antamaa oikeudellista luonnehdintaa on ristiriitatilanteissa noudatettava myös toisessa maassa, jonka oma oikeudellinen luonnehdinta on erilainen.

b) Kolmansien maiden kanssa tehtäviä verosopimuksia koskeva suositus

Maa, jossa verot tulee maksaa, määräytyisi todellisen taloudellisen toiminnan mukaan ("genuine economic activity")

c) Automaattista tietojenvaihtoa koskeva viranomaisyhteistyö

Emoyhtiö raportoi jäsenmaalle kaikkien tytäryhtiöidensä verotuksen → kyseinen jäsenvaltio jakaa tiedon muillekin jäsenmaille, joissa yrityksellä on taloudellista toimintaa

10 toimenpidettä veronkierron ehkäisemiseksi

1. EU-tason **henkilökohtaisten verotunnisteiden järjestelmä**, jolla helpotettaisiin verovelvollisten yksilöintiä. Tämä selvittäisi esimerkiksi sosiaaliturva- tai yritystunnuksen perusteella, onko verovelvoitteet hoidettu. Tällä hetkellä verotunnistenumeroista (Tax Identification Number, TIN) ei ole EU:n laajuista yhtenäistä järjestelmää, eivätkä kaikki jäsenvaltiot käytä TIN-numeroa.

2. Verotunnistenumeroihin pohjautuva **automaattinen tietojenvaihto**. EU:n hallinnollista yhteistyötä verotuksen alalla uudistettiin antaen jäsenvaltioiden viranomaisille suoran pääsyn tietoon yritysten ja henkilöjen varallisuudesta toisissa jäsenvaltioissa. Ollakseen tehokas, automaattisen tietojenvaihdon pitäisi toimia verotunnistenumerojärjestelmän kautta tehtynä automaattisena ilmoituksena toisen EU maan verottajalle. Myös säästökorkodirektiivillä 2014/48/EU, jonka kautta jäsenmaiden viranomaisilla on automaattinen tietojenvaihto EU-maiden välillä talletetuista varoista, on tärkeä rooli.

3. Puututaan **kaksinkertaiseen verottamatta jättämiseen**. Jos jäsenvaltio on tekemissään verosopimuksissa sitoutunut jättämään tietyn tuloerän verottamatta, huolehdittava siitä, että tällaista sitoumusta sovelletaan ainoastaan silloin, kun erä on veronalainen toisessa sopimuspuolessa.

4. Valtaosa siirtohinnoittelun ongelmista ratkaistaisiin **yhteisellä yhdistetyllä yhtiöveropohjalla** (Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB). Se ei tarkoittaisi yhtenäistä veroprosenttia, vaan sitä, että laskentatapa veroille on sama.

5. **Selkeä suhtautuminen veroparatiiseihin**. Veroparatiisiksi luokiteltavat alueet tulisi asettaa EU:n yhteiselle mustalle listalle. Jäsenmaiden pidättäytyttävä kaikista valtiontuista ja oikeudesta osallistua julkisiin hankintoihin niiden yritysten osalta, jotka toimivat veroparatiiseista käsin. Lisäksi toimilupien peruutus veroparatiiseissa toimivilta rahoituslaitoksilta sekä rahoituslaitoksilta jotka neuvovat yrityksiä sijoittamaan veroparatiiseihin.

6. Yhtiön **todellisen omistajan** (beneficial ownership) ilmoittaminen.

7. **Maakohtainen raportointi**, jossa suuret kaivannais- ja metsäalan pörssiyritykset ilmoittavat maakohtaisesti toimintansa olennaisimmat luvut, kuten liikevaihdon ja maksamansa verot. Parlamentti on vaatinut komissiota laatimaan selvityksen vuoteen 2018 mennessä siitä, voisiko raportointivelvoitetta laajentaa kaikkiin suuriin yrityksiin.

8. G20-maiden valtiovarainministerien aloitteesta OECD julkaisi kesällä 2013 toimintasuunnitelman veropakoilun estämiseksi, joka kantaa nimeä **Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)**. Projektin pääperiaate on, että verot tulee maksaa sinne, missä yrityksen taloudellinen toiminta tosiasiallisesti tapahtuu.

9. Jäsenvaltioiden tulisi ottaa käyttöön **hyvää hallintotapaa verotusallalla määrittävät vähimmäisvaatimukset**, joiden avulla voidaan yksilöidä EU:n ulkopuoliset maat, jotka eivät täytä ko. kriteereitä. Tiiviimpi yhteistyö ja avunanto erityisesti kehitysmaalle, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan vähimmäisvaatimuksia, esim. asiantuntijoiden lähetys maahan.

10. **Verorikokset määriteltävä selkeästi rahanpesun esirikokseksi**. Tulisi määritellä mikä verosuunnittelun aktiivinen tuki tai yritys ylittäisi rikoksen kynnyksen, ja voitaisiin määritellä rahapesun esirikokseksi. Toimin parlamentin valiokunnassa, joka tutki epäilyjä rahanpesuun, veronkiertoon ja veropetoksiin liittyvästä unionin oikeuden rikkomisesta.